אויף פרעמדע וועגן

א שפאנגרער ראכאו פון די ליידן און פאכא פון דעם אידישן וואנדערער

פון דר. ל. ב—ן

(פארטזעצונג)

און ווען זי איז אריין צו מעקנעק'ן אין אפים, האט זי אים געטראפן זיצנדיק איבער א בוך, וואו עס זיינען געווען פארשיידענע פארביקע שטיקלאך סחורה פאר מוסטערן.

— אדער איך, אדער זי ! — איז רייטשל אריינגעלאפן מיט א געשריי.

— וואס איז דער מער ? — האט ער זיך א כאפ געטאן, אנשטעלנדיק אויף איר זיינע ווייסע אויגן.

— זי האט, מיר באליידיקט . . . זי האט געוואלט א שפיי טאן אויף מיר... פרעגט..

— אט די פרעכע . . . מיס עטינ־בערג . . . אדער איך, אדער זי ! — האט רייטשל זיך געקאכט.

— מעקנעק איז אויפגעשפרונגען פון ארט אן אויפגערעגטער.

— רייטשל, רייטשל, — האט ער ארויסגערעדט שנעל און אויפגערעגט — פליז, איך בעט דיך, פון איר זאלסט ניט ריידן אזוי, זי איז ניט דיין גלייכ ! . . . זי איז א געבילדעטע פריילין, דו פאר־שטייסט ? נו, פליז, פליז, רייטשל, איך האב עס פיינט ! . . .

— מאניקי ! (מאלפע) — האט זי שיר אים ניט א געשריי געטאן אין אפים, זי האט זיך אבער באהערשט און זי האט נאר ארויסגערעדט :

— אז איר ליבט יענע, דערפאר מעג זי מיר שוין שפייען אין פנים אריין ? דאכט זיך, נאר ניט לאנג האט איר מיך אויך געליבט ? . . .

ער האט זיך דערפילט באליידיקט, וואס זי פארגלייכט זיך צו ליובא'ן, און ער איז געווארן נאך מער אויפגערעגט.

— גיי, גיי, איך האב איצט קיין צייט ניט . . . און זיי ניט משוגע, דו הערסט?

— האט ער געזאגט מיט א שטריינגן טאן.

— אזוי ? — האט זי ארויסגערעדט פארשטיקט — דאכט זיך, אמאל האט איר פאר מיר יא צייט געהאט ? . . . מר. מעקנעק — זי איז צוגעגאנגען צו אים נאענט מיט בלישטשענדיקע אויגן — מיינט ניט, אז דאס וועט אייך אפ־גיין גלאט . . . מען פארפירט קיין מיידלאך אין אמעריקע ! . . .

ער האט זיך א טרייסל געטאן און איז געווארן רויט. דאן האט ער זיך צע־לאכט.

— אזוי ? איך האב דיר פארפירט, הא ? ביי־נאזיש, דעם וויפילטן מאל פאר־פירט דיך א מאן, הא ? נו, אויב מיין פארמאן דזשעק ? הער אויס, רייטשל — האט ער געזאגט שטריינג — נאריש זאלסטו זיך ניט מאכן . . . איך האב פאר אלעס דיר געצאלט . . . אויב דו וועסט זיך האלטן אנשטענדיק, וועסטו קאנען ארבעטן ביי מיר אזוי לאנג ווי נאר דו אליין וועסט וועלן; אויב אבער דו וועסט זיין פרעך, איבערהויפט צו מיס עטינ־בערג, וועל איך דיך מיזן אוועקשיקן . . .

איצט טו, ווי דו פארשטייסט . . . גיי !

זי איז געשטאנען און איר פנים האט געפלאמט און אירע אויגן פול מיט האס, האבן געברענט. — "מאנקי" — האט זי ווידער געוואלט א געשריי טאן און זי האט זיך ווידער באהערשט.

דאן האט זי שטיל ארויסגערעדט — אלרייט — און ארונטערלאזנדיק דעם בלאנדן קאפ, האט זי מיף א זיפץ גע־טאן און זי איז ארויס פון אפיס, טראכ־טענדיק : — ווארט, מעקנעק, מיר וועל־לען נאך זעען ! . . .

— איך מוז פטור ווערן פון איר ! — האט מעקנעק א טראכט געטאן — ביי־נאזיש, זי קאן נאך אומיסטנע דערציילן ליובא'ן, אז איך האב מיט איר . . .

קאפיטל 13

אין דער זעלבער וואך, זונטאג, אין עטינבערג אויפגעשטאנען גאנץ פרי און איז אוועק צו א באקאנטן סיגאר־מאכער, נאכפרעגן זיך אויף ארבעט . . .

אין א פאר שטונדע שפעטער האט ער זיך צוריקגעקערט אהיים זייער א צופרי־דענער, יענער האט אים פארגעשלאגן צו מאכן א שאפ בשותפות. דריי הונדערט דאלאר איז יענער באריינצולייגן אין אזא שאפ און אזוי פיל זאל ער, עטינבערג, אויך אריינלייגן.

ווען ער איז געקומען מיט דער דאזי־קער נייעס, זיינען אביזיטא און ליובא דאן געזעסן ביים טיש און האבן געטרונקען טיי.

אביזיטא האט אים אויסגעהערט מיט א טרויעריקן שמייכל.

— נו, ביז וואנען דו וועסט דארט ווערן א אפאריקאנט — האט זי זיך אפ־גערופן — זעץ זיך דערווייל און טרינק טיי . . .

ער האט זיך געזעצט צום טיש.

— דו וועסט זעען אביזיטא — האט ער אויסגעשריען מיט התפעלות — אפ־שר איז עס א גליק פאר אונז, וואס מען האט מיך אפגעזאגט פון מיין שטעלע... איך וועל זיך נאך היינט זעען מיט וואר־לאדיא'ן . . . ער וועט מיר זיכער ליינען די דריי הונדערט דאלאר . . . . אביזיטא, נאר ניט געזאגט.

— וואס וועט מיר העלפן דער זאגן? — האט זי זיך אפגערופן מיט א טרוי־עריקן שמייכל און זי האט א מאך גע־טאן מיט א האנט.

— דאך איך דיינק, פאפא — האט זיך ליובא אריינגעמישט — אז דו האסט ניט געראפט איצט טראכטן פון אי־יי־נענעם געשעפט . . .

עטינבערג איז גליך געווארן אויפגע־רעגט.

— זע, נאר, זע נאר, זי האט אלץ מר־רא, טאכטער וועט איר פאפא ווערן אויס ארבעטער ! — האט ער ארויסגערעדט מיט כעס.

— זי איז גערעכט — האט זיך אביזי־טא אפגערופן — איך מיין אויך, ווי זי, אז דו וועסט ניט טויגן צו דעם גע־שעפט . . .

ער האט אויסגעגלאצט אויף זיי די אויגן.

— וואס ? — צום געשעפט וועל איך ניט טויגן ? זייט ווען מיינט איר אזוי ?

— האט ער ארויסגערעדט שטיל, פאר־שטיקנדיק אין זיך די אויפרעגונג : — אמעריקאנערקעס ! — האט ער פלוצ־לונג א געשריי געטאן, אויפשפרינגענדיק פונ'ם ארט, און איז מיט כעס אנטלאפן אין פראנט צימער.

— פאפא, קום אהער, מיר האבן גאר־נישט געמיינט ! — האט אים נאכגע־שריען ליובא — טרינק דיין טיי ! . . .

— אוי, לאז א ים צופרידן, דעם משו־גענעם ! — האט אביזיטא געזאגט מיט פארדראס אין קול — ער איז ווי א קינד, איך האב שוין ניט קיין געדולד צו אים ! . . .

אין דער דאזיקער צייט האט זיך דער־הערט א קלאפ אין טיר, ליובא איז אויפ־געשפרונגען פונ'ם ארט און געעפנט די טיר.

מאשא איז אריין.

און דערזעענדיק זי, איז ליובא גע־בליבן שטיין א צעמישטע. אביזיטא האט זיך אויך א כאפ געטאן פון ארט פאר־וואונדערט. מאשא איז אזוי זעלטן צו זיי געקומען.

— אן אומדערוואַרטערטער גאסט, האַ? ? — האט מאשא געזאגט, קוקנ־דיק מיט א פריינטלאכן שמייכל דא אויף אביזיטא'ן און דא אויף ליובא'ן ; — איך בין געקומען אייך איינלאדן צו זיך . . . היינט אויף דערנאכט אין ביי מיר א שמחה, דאס הייסט ביי אונז : ביי מיר און מיין אלטן . . . מיר פייערן היינט דעם טאג פון אונזער האכצייט ! . . . כא, כא, כא ! — זי האט פריינטלאך אנגעכאפט ליובא'ן פאר א האנט און קו־קענדיק מיט לאכנדיקע אויגן איר אין פנים, האט זי ווי מיט התפעלות אויס־געשריען :

— איר זעט, מיס עטינבערג, וואס אמעריקע איז ! אויף דעם בעסטן פריינט קאן מען זיך פארגעסן ! . . . איר, די בעסטע פריינט פון מיין אלטן, ווייסט ניט דעם טאג פון אונזער האכצייט ! . . . כא, כא, כא ! מאראס עטינבערג, זעט נאר ווי אייער טאכטער איז רויט גע־ווארן, ווי א קליין קינד ! כא, כא, כא !

זי האט א בלישטשע געטאן אויף אים מיט אירע אויגן און דער פנים האט זיך ביי איר אנגעצונדן פלאם־פייער.

— ליובא'ס פנים האט זיך נאך שטארקער צעפלאמט. זי האט געקוקט צעמישט אויף מאשא'ן און זי האט געשמייכלט, פילנ־דיק זיך שטארק ניט באקוועם.

— א מיידל — האט באמערקט אניו־טא, קוקנדיק מיט ליבע אויף ליובא'ן : — שעמט זיך !

מאשע האט א קוק געטאן פון דער זייט אויף ליובא'ן, און, שמייכלענדיק, האט זי זיך געווענדעטצו איר מיט א פאר'נגנב'עמן קול :

— איז דאס אמת, מיס עטינבערג, זייט איר ווירקלאך א שעמעווריקע ?...

ביז די דאזיקע ווערטער האט ליובא אויפגעהערט צו שמייכלען. זי האט גע־ווארפן א שנעלן און צעמישטן בליק אויף מאשא'ן, און, ארונטערלאזנדיק די אויגן, האט זי שטיל געפרעגט :

— וואס אזוינס האט איר גע־רייגקט . . .

מאשא האט באמערקט די דאזיקע פאר־ענדערונג אין ליובא'ן און זי האט זיך פארכאפט און געוואלט עס פארריכטן.

— מיס עטינבערג — האט זיך אנ־גערופן, ארויפליינגדיק ביידע הענט אויף ליובא'ס אקסלען און קוקנדיק איר פריינט לאך אין די אויגן : — איצט זע איך טאקע, אז איר זייט א שעמעווריקע מיי־דעל . . . ווילט איר וויסן, וואס איך האב געריינקט, און וואס עס איז מיין ערנסטע איבערצייגונג ? יא, איר ווילט וויסן ? וועט איר אויף מיר ניט קיין פארארבל האבן ? . . . איר זייט . . . . איר זייט . . . כא, כא, כא ! . . . איר זייט א גוטע, וואוילע און שיינע מיידל און איך האב אייך ליב ! צופרידן, הא ? כא, כא, כא !

אנטוטא האט זיך אויך צעלאכט און ליובא האט גענומען פריינטלאך שמייכ־לען

— מאיא פאטשטעניץ ! — האט זיך פלוצלונג דערהערט עטינבערג'ס קול פון הינטן.

ער האט אין פראנט צימער דערהערט מאשא'ס שטימע און ער האט אנגענ־ומען איר פלוצלומדיקן באזוך פאר א גו־טען סימן : אז איר מאן וועט אים דאס געלט לייען . . . און גלייך טאקע האט ער זיך געפילט אין א גוטער שטימונג... ער איז אריין אין קיך מיט די פליי־צעס הויך פארריסן און מיט א וואוש־נער מינע.

— א, מר. עטינבערג, וואס מאכט איר ? — האט מאשא אויסגעשריען מיט א פריינטלאכן שמייכל, און אין איר קול האט זיך געהערט א לייכטע איראניע.

ער האט זיך העפלאך פאר איר פאר־נויגט, א מאך טויגדיק דערביי מיט'ן קאפ און א שאר טויגדיק מיט די פיס, ער האט אריינגענומען איר קליינע הענ־טעלע אין זיינע ביידע און האט שטארק געשאקלט.

— מיך פרייט אייך צו זעען, — האט ער געזאגט מיט א העפלאכן טאן.

מאשא האט אים דערציילט נאך וואס זי איז אהער געקומען.

— איר, מר. עטינבערג — האט זי גע־ענדיקט מיט א פארבארגענעם שמייכל

— וועט זיך געווים פערזעגלאך ניט אפ־זאגן אונז צו באזוכן היינט אוונט.

— א, געווים, געווים, זייט איר טאַ־קע עקסטרא געקומען אונז איינלאדן ?

— איך בין דא געווען ניט ווייט, האב איך זיך פלוצלונג דערמאנט, אז מיין אלטער האט פארגעסן אויף איינצולאדן, איך האב שוין דא פריער געזאגט, אז אין אמעריקע פארגעסט מען אז די בעסטע פריינט . . .

— איך בין דאך געווען ניט ווייט, האב איך זיך פלוצלונג אויפגעזאגט, אז מיין אלטער האט פארגעסן אויף איינצולאדן, איך האב שוין דא פריער געזאגט, אז אין אמעריקע פארגעסט מען אז די בעסטע פריינט . . .

— א, מר. עטינבערג, וואס מאכט איר ? — האט מאשא אויסגעשריען מיט א פריינטלאכן שמייכל, און אין איר קול האט זיך געהערט א לייכטע איראניע.

ער האט זיך העפלאך פאר איר פאר־נויגט, א מאך טויגדיק דערביי מיט'ן קאפ און א שאר טויגדיק מיט די פיס, ער האט אריינגענומען איר קליינע הענ־טעלע אין זיינע ביידע און האט שטארק געשאקלט.

— מיך פרייט אייך צו זעען, — האט ער געזאגט מיט א העפלאכן טאן.

מאשא האט אים דערציילט נאך וואס זי איז אהער געקומען.

— איר, מר. עטינבערג — האט זי גע־ענדיקט מיט א פארבארגענעם שמייכל

— וועט זיך געווים פערזעגלאך ניט אפ־זאגן אונז צו באזוכן היינט אוונט.

— א, געווים, געווים, זייט איר טאַ־קע עקסטרא געקומען אונז איינלאדן ?

— איך בין דא געווען ניט ווייט, האב איך זיך פלוצלונג דערמאנט, אז מיין אלטער האט פארגעסן אויף איינצולאדן, איך האב שוין דא פריער געזאגט, אז אין אמעריקע פארגעסט מען אז די בעסטע פריינט . . .

(פארזעצונג — טמט)

פון אראבישן כעלם

פון משה סטאווסקי

ווי אזוי וועט מען פארליינען דעם אונטערן עק־פאס

נעהייסן האט ער אבו־חליל, נאר געדופן האט מען אים אין דארף 'דער זאגער'. ווייל שטעדניק איז ער געווען פארזאגט, פון אלץ האט ער זיך גענומען צום הארצן, און האט גלייך פארלוירן דעם אפעטיט.

ער קומט אהיים, די שטוב איז אויפגע־ראמט, דאס עסן איז צוגעגרייט, צוגעפרט־גלט און צוגעברוינט מיט א ציבעלע, א גרין פעפערל ביי דער זייט. נאר איידער ער נעמט דאס עסן אין מויל, פרעגט ער זיך נאך אויף די נייעס אין דארף.

וויל אים דאס ווייב ניט זאגן.

— ווייס איך וואס ? גארניט. הוילע גארניט.

קוקט ער איר אין דיר אויגן אריין און לייענט אריס. ווייבערשע אויגן זיינען ווי שפיגלען. אויב זיי זיינען ערלאך, ניט פארטרויט, קוקסטו דורך זיי גלייך אין הארצן אריין.

— זאג, איך בעט דיך, איך זע דאך, אז עס איז עפעס געשעען.

— גלויב מיר, א קליינקייט, עס איז ניט ווערט די רייד.

— ביי אבו פאטמא האט זיך דאס קעמל אויסגענגלטשט און צעבראכן א פוס, האט מען אים געקוילעט, איז היינט וואל־וועל פלייש.

— אזוי ?.. אבו פאטמא'ס קעמל האט צעבראכן א פוס ? אט דער ווייסער קעמל, וואס ער האט דעם זומער געקויפט ? און ערשט אין אנהויב זערעה ! . . . מיט וואס וועט ער פארזייען און פאראקערן און מאכן זומער־תבואה ? און אבו פאטמא וועט היינטיקס יאר קיין גורן ניט האבן. די בהמות אן שטרוי און קינדער אן ברויט

— ניין, איך עס ניט !

און אזוי שטעדניק, טאג־איין טאג־אויס קען מען דאך פון אים ניט באהאלטן דער־ציילט זי.

— א קינד איז ערגעץ אראפגעפאלן און זיך געמאכט א בייל אויפ'ן שטערן.

— א בהמה האט זיך אפגעקעלבט און געהאט א טויט קעלבל.

— א קרא איז געפלויגן און האט ביי דער קוואקע א הינדעלע צוגענומען.

— בלעך בוימל האט זיך געלעכערט אין מיטן און איז ביז דער העלפט אויס־גערונען.

— א קאץ האט אין מויל אירע קינדער איבערגעבראכן, פון דאך צו דאך געשפרונ־גען — איז איינס אראפגעפאלן אויף א שטיין. געפאלן און גע'הרג'עט געווארן.

— ניין, ער עסט ניט !

— פארשטיי דאך, ווייב ! דאס קינד האט א בייל אויפ'ן שטערן. איין מינוט איז אים געווען גע'הרג'עט צו ווערן.

— די קו האט געהאט א טויטע טעלי־צע. אין צוויי יאר ארום וואלט דאך דאס א בהמה געווען. און ווידער א טעליצע, און ווידער א טעליצע . . .

— די בלעך בוימל איז ביז די העלפט אויסגערונען, און די קינדער וועלן בלייבן אן פעטס צום ברויט, און עס וועט ניט זיין מיט וואס דאס געקעכץ צו באשמעלצן

— ניין, איך עס ניט !

איין טאג האט זיך געדאכט, אז קיין אויסערגעוויינלאכעס איז ניט פארגעקו־מען. דאס ווייב איז איבערגליקלאך.

זי האט אים צוגעגרייט א גוטן מיטאג. היינט וועט ער שוין עסן. צוגעגרייט און אויסגעשטעלט מיט גרויס טעם, זיך אליין אויך אויסגעפוצט.

נאר איידער ער נעמט דאס עסן אין מויל, פרעגט ער זיך, ווי זיין שטיינער איז, אויף נייעס אין דארף ?

— ווייס איך וואס? גארניט גלויב מיר, גארניט.

וואס־זשע שמייכלסטו? עפעס איז דאך געשעען.

— גארניט, גלויב מיר, א געלעכטער.

מיר האבן זיך ביי די זייטן געהאלטן לאכנדיק.

ביי אבו האסאן האט זיך די נאכט די אייזלטע אפפעאיזלט און האט געהאט אן אזעלכע אן אן עק.

אן אן עק ?

— איינגאנצן אן אן עק ?

—יא, איינגאנצן אן אן עק.

— נו, פארשטיי דאך, ווייב. דאס אייזלע וועט אמאל אויסוואקסן, גרויס ווערן און מען וועט וועלן אויף אים רייטן, וועט מען דאך הארדן ארויפלייגן א זאטל. און מיט'ן זאטל פארלייגן דעם אונטערן עק.

און אז עס'לוועט קיין עק ניט האבן וואו זשע וועט מען פארלייגן דעם אונטערן עק־פאס ?

ניין, איך עס ניט !

אפילו א טאטער ווייסט דאך אונטערצושיידן פון א, אקס ביז אן אייזל

איינער חכמה *) א בעל־נחלה האט געהאט צום אקערן אן אקס מיט אן אייזל, א אבער דאס אייזל געווען, לא עלינו, א לעמעשקע — אלט און אויסגעהארב־ווענט, גייט צוויי טריט און צום דריטן פאלט עס אנידער.

אין אים דאך אייזל פאר'מיאוסט גע־ווארן — האט ער אויף אים געבעטן דעם טויט.

טאג־אויף־טאג האט ער די הענט אין א תפלה צו גאט געשפרייט.

— גאט דו גוטער, נעם צו פון מיר דאס אייזל !

— גאט, די דערבארימדיקער, הער צו מיין תפלה, נעם אים צו און באפריי מיך.

איינמאל שטייט ער אויף אינדערפרי, ווי זיין שטיינער איז, ראשית חכמה גייט ער אין שטאל צושיטן אביסל עסן דעם אקס מיט דעם אייזל און צוגרייטן די כלים אין פעלד אריין. די זריעה צייט איז געשטאנען אין פולן ברען.

אריינגעאנגען אין שטאל דערזעט ער דעם אקס ליגן דעם קאפ פארוואר־פן, די פיס צעשפרייט, און דאס אייזל שטייט א געווונטער, א שטארקער, און קייט די שיריים פון דעם אקס.

איז דער חכמיה'ער שטארק ביין גע־ווארן, האט געוואר־פן, וואס ער האט גע־האלטן אין האנט און האט זיך געלאזט גיין אין מארק אריין זוכן א טאטער, ער זאל אוועקנעמען דעם אקס (ביי די אראַ־בער רעכענען זיך די טאטערן פאר א ני־דעריקער ראסע, וואס טוען אלע שמוציקע און טמא'דיקע ארבעט, וואס זיינען פאר־באטן אויף די גלויביקע).

טרעפט ער א טאטער שטיין אין גאס און ווארט אויף ארבע, זאגט ער אים :

— הער, דו, טאטער קום מיט מיר, וועס־טו צורעכט מאכן א אייזל, וואס איז ביי מיר גע'פגר'ט די נאכט. (אין חכמיה איז געווען איינגעפירט, אז פאר צונעמען אן אייזל, האט מען געצאלט דריי גראשן און פאר אן אקס פיר גראשן).

איז אים דער טאטער,נאכגעגאנגען ביז צו דער שטוב.

געקומען אין הויף, אריין אין שטאל, דערזעען דעם אקס, פרעגט דער טאטער פארוואונדערט :

— דער אקס איז דאך גע'פגר'ט, ניט דאס אייזל.

דאן האט דער מאן פון חכמה אויפגע־הויבן זיינע אויגן און הענט צום חיטל און אין א וויינענדיקן קול האט ער אויסגערופן

— אללאה אכבר ! אללאה אכבר ! גרויסער גאט, אפילו א טאטער ווייסט וואס איז אן אייזל און וואס איז אן אקס, און דו, וואס די נשמה פון אלע באשעפע־נישן איז אין דיינע הענט, ווייסטו ניט אונטערצושיידן פון אן אייזל ביז אן אקס ?

*) חכמה, א דארף אין דרום ארץ־יש־ראל. אין אראבישן פאלקלאר פארנעמט ער דאס פלאץ, וואס כעלם אין פוילן.

תקיעת כף

(שלוס פון זייט 2)

וועלט, און ער איז אנגעקומען פונקט צו דער חופה פון זיין זון.

— איך האב אים געוואלט פארהאלטן ביז איבער דער חופה — האט דער רבי אלימלך געזאגט. — נאר ער האט געענט־פערט, אז עס איז אים א שאד איין מי־נוט צו פארלירן דעם גרויסן תענוג פון גן עדן און איך האב אים געמוזט התמ'ענען אז ער האט מקיים געווען זיין תקיעת כף — און דער גן עדן איז געעפנט געווארן פאר אים.

ביזנעס עקזעקוטיווס

טראגן די לאסט פון זארג און פארנטוואָרטלאכקייט.

איניקע רוען קיינמאל ניט אפ־ זיי ווערן אלט צו שנעל !

אנדערע רוען זיך אויס פאר עט־לאכע מינוט יעדן נאכמיטאג און זיי האבן הנאה פון א גלאז טיי.

רעד ראָז טיי

איז "גוטער טיי"

צוויי קוואליטעטן — גרין לייבל און אָרענדזש פיקאָו

פארזיכטיג טענדערס אדרעסירט צו דעם אונ־טערצייכענטן און אינדארסירט "טענדער פאר פאבליק בילדינג, דעפארטמענט, מאנ.", ווערן אנגע־נומען ווערן ביז 12 אויינער ביימאג (דעיליים סייווינג), דינסטאג דעם 12טן אוגוסט, 1930, פאר דער קאנסטרוקציע פון א פאבליק געביידע אין דעפארטין, מאנ.

פלענער און ספעסיפיקאציעס קאן מען זעען און פארמעס פון טענדער צו באקומען אין די אפיסעס פון דעם טשיף ארכיטעקט, דעפארטמענט אף פאבליק ווערקס, מאטאווא, בייס רעזידענס אר־כיטעקט, קאסטאמס בילדינג, ווייניפעג, מאנ. און ביים פאסטמאסטער, דעלאוויין, מאנ.

טענדערס ווערן ניט גענומען ווערן אין אנבא־טראכט סיידן געמאכט אויף די פארמעס צוגע־שטעלט פון דעם דעפארטמענט און אין אנגלאנד מיט די אנגלווזיזענע קאנדיציעס.

יעדער טענדער מוז באגלייט ווערן מיט אן אק־עפעסטרט טשעק פון א נעטשארטערער באנק, צאלבאר צום מיניסטער פון פאבליק ווערקס, אין פארלייך צו 10 פראצענט פון דער סומע פון דעם טענדער, באנדס פון דאמיניאן אף קאנאדע אדער באנדס פון דער קאנאדער נאציאנאלער איינזנאב קאמפאני ווערן אויך אנגענומען ווערן אלס סע־קיוריטי, אדער באנדס און א טשעק אויב פאר־לאנגט אפצומאכן א פארשידענע סומע.

באמערקונג.—בלויע פרינטס קאן מען באקומען אינ'ם אפיס פון דעם טשיף ארכיטעקט, דעפארט־מענט אף פאבליק ווערקס, דורך דעפאזיט אן אק־צעפטירטן באנק טשעק אויף דער סומע פון $10.00 צאלבאר צום מיניסטער פון פאבליק ווערקס, וואס מענט צוריקגעקערט ערן אויב דער אנבאטער ניט אן א רעגולארן אנבאט.

ביי ארדער,
N. DESJARDINS,
Secretary.
Department of Public Works,
Ottawa, July 21, 1930.

(פארזעצונג — טמט)

ער זיך געפילט אין א גוטער שטימונג...

ער איז אריין אין קיך מיט די פליי־צעס הויך פארריסן און מיט א וואוש־נער מינע.

— א, מר. עטינבערג, וואס מאכט איר ? — האט מאשא אויסגעשריען מיט א פריינטלאכן שמייכל, און אין איר קול האט זיך געהערט א לייכטע איראניע.

ער האט זיך העפלאך פאר איר פאר־נויגט, א מאך טויגדיק דערביי מיט'ן קאפ און א שאר טויגדיק מיט די פיס, ער האט אריינגענומען איר קליינע הענ־טעלע אין זיינע ביידע און האט שטארק געשאקלט.

— מיך פרייט אייך צו זעען, — האט ער געזאגט מיט א העפלאכן טאן.

מאשא האט אים דערציילט נאך וואס זי איז אהער געקומען.

— איר, מר. עטינבערג — האט זי גע־ענדיקט מיט א פארבארגענעם שמייכל

— וועט זיך געווים פערזעגלאך ניט אפ־זאגן אונז צו באזוכן היינט אוונט.

— א, געווים, געווים, זייט איר טאַ־קע עקסטרא געקומען אונז איינלאדן ?

— איך בין דא געווען ניט ווייט, האב איך זיך פלוצלונג דערמאנט, אז מיין אלטער האט פארגעסן אויף איינצולאדן, איך האב שוין דא פריער געזאגט, אז אין אמעריקע פארגעסט מען אז די בעסטע פריינט . . .

פעליסיערס לימיטעד

ברייווערס פון

קאָנטרי "קלאָב" ביר
גאָלדן גלאָו אייל
X X X סטאווט

בריוזרי — אסבארן און מאלווי, ווייניפעג

טעלעפאָנען : — 42 304-5-6

פינקטלאכע דעליווערי צו פערמיט האלדערס

צו פארקויפן אין

מאניטאבא — סאסקאטשעוואן — אלבערטא

פארברייטערט אין קאנאדע אונ־טער קאנטראָל פון דער רעגי־רונג, געריינינקט פיר מאָל און געצייטיקט אין באנד פאר יאָרן

געבאטלט אין 2 סייזעס :
40 אונצ. פלעשל
26 אונצ. פלעשל

Melchers
Gold Cross
Canadian Gin
Melchers Distilleries Limited, Montreal
Distillers since 1898

היימאן און העסטרין

באריסטערס, סאליסיטערס און א. וו.
216 — מעקאינטייר בלאק — 216
טעלעפאן 21 627
מר. העסטרינס וואוינונג:
306 סט. דושאנס־עווע. טעל. 53 133

שינבריין, מאָראָזניק און ראָבלין

Shinbane, Morosnick & Roblin
Barristers and Solicitors and Notaries
באריסטערס, סאליסיטערס, נאטאריוס
Office: 207-8 Confederation Life Bldg.
457 Main St. Opposite City Hall
טעלעפאן 21 345—6

טשערניאק, קאפשטיין און ספיוואק

Barristers, Solicitors, Etc.
460 מיין סטריט
טעלעפאן 24 591 און 24 666

א. ע. קאנטאר

אדוואקאט און נאטארי
A. E. CANTOR
אפיס: 210 נאטר דיים עווענין
טעלעפאן 89 223
רעזידענס:
103 בענערמאן עווע. טעל. 51 353

ח. שולמאן

אדוואקאט און נאטארי
נעלט צו לייען אויף 6½ פראצענט
אפיס: 592 מיין סטריט
H. SCHULMAN, B.A., LL.B.
לאו אפיס
Ste. 11, 592 MAIN STREET
צווישן לאנאן און אלעקסאנדער
טעלעפאן 88 462

דייווידסאן און ראטנער

Davidson & Ratner
באריסטערס, סאליסיטערס און א. וו.
Barristers, Solicitors, etc.
Office: 406-7 Avenue Bldg. Ph. 26 080
265 Portage Ave. Winnipeg

Doctors' Directory דאקטוירים

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
53 578	51 250	**דר. ס. דזש. בערמאן**, 834 מיין סטריט אפיס שטונדן פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
54 107	54 107	**דר. דזש. ברענער**, 367 סעלקירק עווענין אפיס שטונדן: 3—5, 7.30—8.30 DR. H. D. ISAACS & DR. J. BRENER
26 947	53 422	**דר. א. גוטמאן**, 5—304 עווענין בלאק 265 אפיס שטונדן: 10—12, 2—6 און ביי אפאינטמענטס DR. A. GUTTMAN
22 717	54 429	**דר. ס. דזשאוויש**, 404 באיר בלדג. שטונדן, 11—12 און 3—6 און ביי אפאינטמענטס DR. SIMON JAUVOISH
26 600	28 153	**דר. ה. הערשפילד**, 576 מיין סט. קאר. אלעקסאנדער עוו. אפיס שטונדן 11—1, 2—5 און 7—9 DR. H. HERSHFIELD
52 744	51 772	**דר. כ. א. וויקטאר**, קאר. סעלקירק און פאלטער (איבער דער באנק) אפיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. B. A. VICTOR
53 720	52 278	**דר. א. מעיס**, סט. דזשאנס בלאק, פרוטשארד און מיין אפיס שטונדן פון 2—4.30 און 7—9 DR. A. MOYSE
	52 376	**דר. דזשא. בי. מעקטעוויש**, שטונדן 2—5 און 7—9 פרויען און קינדער קראנקהייטן 500 קאלעדזש עווע. רעז. 504 קאלעדזש עווע. DR. GEO. B. McTAVISH
53 181	53 181	**דר. י. פערלמאן**, 291 באראוס עווע., קאר. טשארלס אפיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. I. PEARLMAN
54 866	51 968	**דר. ס. קאָבריינסקי**, סוויט 2 קראפט בלאק (מיין און ראבערטס עווע.) אפיס שטונדן פון 3—5 און 6.30—8 DR. S. KOBRINSKY
24 480	49 763	**דר. מעקס רייזי** (עקס רעי) 283 פארסעדזש, קאר. סטיס (100 טארנאנא דזשענ. פראספ בלדג.), לענג איטאנס שטונדן: פון 2—6 אונט און ביי אפאינטמענט DR. MAX RADY
53 915	52 614	**דר. סעם ראדין**, ראיאל בענק בילדינג (מיין און סעלקירק) אפיס שטונדן פון 3—4 און 6—8 DR. SAM RODIN
88 916	59 473	**דר. א. ל. שובין**, אפיס שטונדן 11—12 און 2—6 אפיס: בענק אף קאמערס בלדג., מיין און אלעקסאנדער רעזידענס: 414 סטעלא עווע. DR. A. L. SHUBIN
55 111	54 917	**דר. פ. סעדזיאק**, שטונדן: 3—6 און ביי אפאינטמענט. אפיס 962½ מיין סט. רעז. 434 סאלטער סט. DR. F. SEDZIAK אויגן, אויערן, נאז און האלז
28 281	51 848	**דר. י. ה. בעקמאן**, 800 באיר בילדינג DR. J. H. BECKMAN
24 465	51 359	**דר. ד. מ. דזשענאָף**, 830-2 סאמערסעט בלאק DR. D. M. GENOFF קינדער קראנקהייטן
88 013	53 320	**דר. ה. מעדאָוי** 904 באיר בלדג. 3—5; 332 מאניטאבא עווע. 11—12 DR. H. MEDOVY

Dentists Directory דענטיסטען

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
51 560	41 652	**דר. י. בן עזרא**, ב.א. 962½ מיין סט. קאר. סעלקירק DR. I. BEN EZRA, B.A.
53 720		**דר. מ. א. ברעגמאן**, סוויט 1 סט. דזשאנס בלק., 984 מיין סט. DR. M. A. BREGMAN
86 115		**דר. ס. אי. גרינבערג**, 414 באיר בילדינג. DR. S. E. GREENBERG.
52 744	39 829	**דר. א. גארדנער**, 409 סעלקירק עווע., קאר. סאלטער. (איבער דער ראיאל באנק) DR. A. GARDNER
56 056		**דר. ס. טשוירטשיל**, סוויט 1, טריק בלאק, 972 מיין סטריט. DR. S. H. CHURCHILL